

Til:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

P.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

ad: Høring – Forsøk med fireårig lønnstilskudd for unge

Det vises til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsnotat om forslag til forsøk med fireårig lønnstilskudd for unge. Parat stiller seg i utgangspunktet positiv til bruken av lønnstilskudd som virkemiddel for å øke arbeidsdeltakelsen blant unge som står langt unna arbeidslivet. Forsøket er et viktig bidrag i arbeidet med en forsterket arbeidslinje, og tiltaket kan gi reell mulighet for flere unge til å etablere en varig tilknytning til arbeidslivet.

Vi vil i dette notatet særlig kommentere på noen av forslagene i høringsnotatet.

Personkretsen

Parat vurderer avgrensningen av målgruppen som tydelig og hensiktsmessig. En presis definert personkrets øker treffsikkerheten i tiltaket, bidrar til at ressursene brukes på unge med størst behov for støtte og reduserer risikoen for dødvektseffekter. Vi støtter forslaget om at målgruppen skal være unge under 30 år med nedsatt eller varig nedsatt arbeidsevne som har utfordringer med å komme i arbeid uten tilskudd.

Tilskudd og satser

Parat støtter modellen som starter med 75 prosent tilskudd det første året. Dette er etter vår vurdering nødvendig for målgruppen, som ofte vil ha betydelige behov for tilrettelegging og oppfølging i starten av arbeidsforholdet. En høyere kompensasjonsgrad det første året vil kunne gjøre arbeidsgivere mer villige til å inkludere unge med usikre forutsetninger i arbeidslivet. Dette bidrar til at forsøket får høyere effekt, særlig for en gruppe som ellers strever med å få innpass.

Varighet

Parat mener det er positivt at fireårsperioden er klart presisert. I flere tidligere ordninger har begreper som «varig» i praksis vært uklare og skapt forventningsstyringsproblemer for både arbeidsgivere og deltakere. En tydelig fireårsramme skaper forutsigbarhet og gir et godt grunnlag for planlegging og evaluering.

Planlegging og oppfølging

Det foreslåtte kravet om oppfølging minst hver tredje måned er positivt, men etter vårt syn ikke tilstrekkelig i oppstarten. Målgruppen i dette tiltaket vil ofte ha behov for tettere oppfølging de første månedene. Parat anbefaler derfor at forskriften presiserer at hyppigere oppfølging skal forventes i oppstarten, og at dette må gjenspeiles i NAVs ressursrammer.

Unge med sammensatte utfordringer trenger ofte mer og mer koordinert bistand; dette må reflekteres i finansiering og krav til oppfølgingskvalitet.

Fast og midlertidig ansettelse

Parat ser at det unntaksvis kan være situasjoner der en kortvarig midlertidig ansettelse kan være nødvendig for å vurdere arbeidsevnen til unge som trenger en ekstra sjanse. Samtidig mener vi at dette skal brukes med stor varsomhet og bare når det er godt begrunnet. Midlertidighet må ikke bli en standardløsning. Planen for overgang til fast ansettelse skal være tydelig og følges opp jevnlig gjennom hele perioden. Forsøket må støtte målet om inkludering og ikke utvikle seg til en egen vei inn i midlertidige stillinger.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Parat mener forsøket kan gi betydelige samfunnsøkonomiske gevinster dersom flere unge kommer i arbeid. Samtidig vil tiltaket ha kostnader for NAVs drift. Etter departementets forslag skal nødvendige endringer og forvaltningskostnader dekkes innenfor etatens allerede pressede driftsbudsjett. Parat mener dette er urealistisk. Dersom tiltaket skal lykkes, må NAV tilføres ressurser til oppfølging, koordinering og arbeidsgiverdialog. Manglende ressursøkning vil svekke både kvaliteten og effekten av forsøket.

Videre understreker vi behovet for stram budsjettkontroll og tydelig rammeforvaltning. En trinnvis nedtrappingsstruktur på tilskuddet og en fast avgrenset tiltaksperiode gjør det enklere å planlegge og følge opp forbruket.

Avslutning

Parat mener at forsøket med fireårig lønnstilskudd har potensial til å bli et viktig grep for å få flere unge i arbeid. Samtidig er kvaliteten på oppfølgingen – både på arbeidsplassen og i NAV – avgjørende for om tiltaket vil lykkes. Med presise rammer, høy nok tilskuddsgrad i starten og tilstrekkelige ressurser til oppfølging kan forsøket gi reell og varig effekt.

Med hilsen
Parat

Unn Kristin Olsen
Forbundsleder

Agathe Osland Hellesen
Leder Parat Nav

Daniel Bøhn Rayner
Rådgiver

Arve Sigmundstad
Fagsjef